

AN STOC

7 A Ceapnós

Tomár ó máille, coláirte na hÍoslóite, Sallim, dá cup i n-eagair

Sraith Nua. Leab 3. Uim 12.

MÁRTA, 1927.

Dá pigin a luac.

Seallta báo i sConamara

(Ar leanamhaint).

"Ná conntú com gearrín corp saoirte i. Feictear dom na bfuil sí a' déanamh don na a' uil 'un cinn. Tá faictear oim na bfuil an gob rin tair cimeall mé asur tá mé as iarrair san taca a cailteas go fóill beas."

"Cuippe ré cimeall tú ar don corp," aoir Cúilín, "mar tá abainn puit caoille tuile ruar annsin. Ir fearr uilt san a beir com panntaé rin go fóill."

"Tá go maic," aoir an rúirpóir, asur u'fan, ré ón nsaoré oipeas uub-na-fuise asur má u'fan péim, níor cáill ré ceo na fuise, leir. Tús ré péir-an acair uo'n báo, asur bí sí as imteact níor éargair tair an bfuilse. Bí sí ar an sceat báo a cimeall cimeall ón talamh an báda reo, i scár go raib púcan móir Ror Muc ráite ruar i púil na saoirte le linn a beir a' teact cimeall, asur báo an Cairil faoi fúdal, asur an rúirpóir as rátaó láime faoi, asur as a'pú corp an rúirpóir ó mularp doir na rsearaise, go doir na heangaise. Bí dá báo eile i n-aice léir, asur an cúro eile tamall le fánaí. Bí riollá maic saoirte ánn faoi reo asur é 'na túr trágas, puit asur saoir i n-a'asáir a céile, clas-faillse asur faillse tairna i mbéal an éuam ra scaoi go raib corp-rsalaé a' teact irteac go reamair ra bpoli corais ar an mbor-púit, asur maroir le faillse cáite, bí sí ánn san cunnat. Bí na báro as cimeall a céile asur buó uair an raóar beir a' féacaint oirca ón talamh, asur mara raib reantaoime dá ngrinn-uaircaé, asur a rapuiseact ar a céile, bíor acu. Ir beas bíveac na raib raio a' uil i sceall a céile, le raib de bír reoltóircaé oirca; dá púil bí raio fpeirín."

Bí na báro iomairca asur na cupraéaí a' pú faoi reo asur mara raib puit oirca tair éir uonaé an lae. Bí na hiomairpí na seuru léimtaéaí a' lúbaó péimne-uairse asur fuimneóige. Uairseanta, téiseat na báro i n-a'ampéir 'na céile asur rin é an áit a mbíor an gleo asur an clámpar, maroir páma asur crosaí dá mbuiseat asur báro as pléarsaó irteac 'un a céile. U'fásat raio glan ar a céile a'pú asur téiseat raio ar na buillí dá uairseant go fada taca. Báo iomairca ar loppur móir a raib an brataé aicé, asur níor móir ói uilg a cúro ruibail, asur cupraé ar lirr-níoe, ar níor fásat taca 'na cunnitoe innti ac an oipeas."

Bí na púcan ar fear an ama reo, as treabaó na faillse as uéanamh amac ar na Sgeirpí, corpaíl gearrín asur faillse uos, suasac amac ran áitbeir cimeallseac. Bí cupra beas ceangailte faoi reo acu, asur mara raib fear an galúin taorsa snóac, cartar leir é. Bí cinneap uoma ar faoi reo as cimeall amac uirge, mar ar nór na rean-rsalaé, nuair a cuippeat

ré galúin amac, tásat dá galúin irteac. So uéimín, bí blát bán ar "Sgeirpí an iarsaie" an lá úto má bí ré faoi blát éeana ariamh.

"Sílín go seupfeair a' ceangal cúpra eile mair," aoir Cúilín "asur beir oirpáin bairpós a cup ra sib. Faimic! Na bfuil an báro rin fuinn a' lúge éirge?"

"Tá fpeirín," aoir fear an galúin, "a' ceangal cúpraí atá sí. Níl ré i seumair don báro beal-forgailte reamair leir níor fuirte. Na bfuil ré 'na sear-puim anoir, asur tá faictear oim sup a' cup ar a beir ré le uéircaé caoille trágas. Tá an faillse as ite a céile éeana féim ánn."

"Ó tára go bfuil mair 'un corais asur i mbuntairte ar na báro eile, púim sup fearr uimín reamair leir tamall eile; beir mé as fanaé éirge anoir 'r a'pú, asur ir saipio go mbi ceat leagam asainn."

"M'anam go bfuil na Sgeirpí tamall fop uair. Ní raib raio a' féacaint beir i bfuil uaimn a'pú a'pú, nuair a bí mair 'na reamair as uimín an tise an t-ám uoan. Nár seall le raicis reoil iao beir cupra ón bfuilse? Na iomra rin púit caoi cuippear raio oirca féim nuair a bíor a'pú a'pú a'pú? Ní hé rin amáin, ac ní túirge mar reo iao ná mar ruir, ac tá mé féim a' ceapao go bfuil raio faoi uairbeac."

"Meap tú, dá mbéimín a' fásat ruibail oirca le teact cimeall," aoir Seán, a' capao a éimín tair asur a' féacaint ar na capraiseacáí raioáime a bí tamall maic uair oir a éimín."

"Tá ré co maic uilt a beir dá tabairt púit, tá an t-an-ól amac annreo le caoille trágas, asur beir ré a' baint fuinn amac."

Bí na báro eile faoi reo, tamall maic uair; cúro acu fad leagan eangaise, asur cúro eile na raib."

"Bfuil ré i seumáct an náuair go bfuilseat mair an lám i n-uaircaé oirca?" aoir Mair Tomáir (fear an taca), bí 'na fuirte ar an fear corais as reac an éamir-rpéirte."

"Déanra," aoir Cúilín a' féacaint ar an bfuil tair ran am céatona, asur a' ráo, "ná cáill taca!"

"Níl don cáill uilt a ráo, ac púim go raia ré go uir rúim na rtoaise linn a uéanamh."

"Ná bíor faictear oir," aoir Cúilín, "cuippe tú i n-íocair i." U'fior uó, asur nuair a cimeis ré i bpice leób, bí ar a beir uoirteac le fánaí asur a cúro reolta a uosaó."

"Bí a' cup amac uó cúro málaí éloc 'un cinn asur péirpí amac uó cúro bumáile." Níor túirge páirte é ná uéanta. Bí raio as imteact anoir le lán rúirpóir irteac ón bfuilse asur bí na báro eile 'na sceánn 'r 'na sceánn a' leagan na Sgeirpí asur a' cup amac a seuru bumáile. Da baosalaé an áit beir ionnta a' teact irteac, mar bí ré an-uircaé ar an eirge. Ní raib 'r cé an doir ab fearr an reol a beir ar. Níor móir uon rúirpóir beir go cúpamác anoir, mar dá scaicé tair an reol, beir raio péir. Bí sí cupra go púit anoir le teann

ruibail asur bí an faillse i n-aon mairm sear amáin móir-cimeall oirca. Ac níor tóis ré móirán acair go raib sí a' bpeir irteac ar colb éruac-na-caoile, asur na báro eile 'na uair. Nuair a púiré sí an báro a bí ar ancoirte i mbéal trágis an Sgeirpí, ní raib ré iontaobais aicé an reol a cailteas tair; b'éirgean uí rátaó ruar, asur a lagan ar éamir. Rinne na báro eile an cleap céatona."

Mara raib uoime irpí trágis an Sgeirpí, ní raib i bfuil. Na céatona, asur maroir le capail, ir ánn a bí a uaircaé amac. Bí páraí corpóirte fpeirín ánn, asur saé raíar cleapa lúit asur saipse. So uir fear na méaracáin bí ré ánn asur a cúro cleapa glíce féim aise, asur a glóir oir éimín glóir saé uime eile. Sé bí ábalta ar é féim a cup i sceall le bfuilse blatareac mair."

"Cuipio ruar buir seuru a'pú," aoir beir ré, "mara uóirge pú reamir, ní snóacáib raib. Bí raib as teact annreo corpóirte ac beir raib a' uil abailte ar baill i ngluairteáin, asur mar rin." Fear meáon-aorta a' uil tair asur rean-fear a' faillse ué céatona a bí ré rin a ráo. "Savaire é rin," aoir an fear, "Tá mó leat-corpóir glar tair 'na póca aise, nár téis ré 'n corais ná 'un tairbe uó. So uircaé an uair anoir tú, mara asur tá an glóir." "Améin," aoir an rean-fear, "asur ná bí as eargaine."

Bí lóirann ar éirte Cúilín asur Seán faoi reo, asur bí Mair Tomáir as sabail fuinn ruar i mbéal an teile corais asur é as bpeirpí ruar ar báir an éamir. Na mbéat ré tuar annsin as Sgeamú na brataise faoi éeann leat-uair eile. Cé an trum a bí as Seán ná as Cúilín ir na uir bpuir rin. Ní raib ruir dá bpeir, ac an brataé éirteamail feicéat a'púirge."

Bí ré dá rátaó ruar faoi reo go uíocaraé, uóircaé as ceatpí "báro na brataise." Pléars! An bpuir a bí i mbun a scor, cúro ré ruar go mullaé a seimín asur mara raib gliontar ar a scaipí ar an talamh, fásat mar rin é."

Bí an éirpí irpí i n-aon pú-rá amáin as gla-uac asur caint, nuair a cailt raio amac céann téirte."

"Bí fíor asur ar maroir," aoir fear na réaróirge, "go mbéat an t-á oirca asur mair beir uil."

Níor fan Mair le bpeirpí na cimeall, so uircaé ré ué éirg nár ré ué amóga ruar go báir bata ar sup Sgeamú ré an brataé ánn."

Nuair a bí na reolta pléacáilte, asur an báro feirpíge, buail raio ruar a' éirpí le n-a mbéal a púircaé. Ní raib púirte ué na react n-éarais ar a seariceamh na raib púirte báite, asur céir u'iongnat é asur an lá a bí ánn. Bí an báro eile faoi reo as rátaó ruar 'na sceánn 'r 'na sceánn as báro na brataise. Báro Ror Muc an uair báro, báro an Cairil an tairmaó báro, báro ar an Sgeirpí-Rónta an ceatpí báro asur báro ar beal a' uairgin bí 'na cimeall céann. Bí cupra báro eile ar

loppur Mór, agus mar duháire sean-éar ar linn-leacain, naé raib an fáirge éasóna reolta acu agus bí reolta as an gcéat báb? Ac cé an maí rín nuair naé raib an ruidal acu, ac níor féidir leir an gcéat nuair a beir ac as aon báo amáin.

Bí Seán agus Cólín agus a bhuiréann iriis dá ngóat féin le tème mór i gceiteanaí i oteac órta tuar as ceann na céide. Bí ríata mór eile iriis fheirín, agus iad as ól a gcuir pionntaí, cuir acu rúgac so maí. Toruis píoraí gairse, reoltóiréac' agus amháin. Bí Cólín as téiréac bonnacáí a cor leir an teimr agus féir ré féin ruar rpeice de amháin.

"Connaic mife an raogal a raib an éraob as meilrgeán Muig Inre, An taob reo irteac ó Luimneac ar aoiubear veas-báto reoil.

Nuair a lomtáiré ruar cor gaoite iad, le linn a' teac dóib timéall, Naé oteigead ríat ceatpú míle le bús ir le rpreacá reoil."

"S ní raib ramáil ar bí le fáigail aici Ac ar nóir an bpaóam feáma."

"Tá mé as dul amúga ánn," aoiré pé, agus toruis ré a' tocar a mulláig. "Ní féidir le mo ceann-rinne cuimní ar aon pocal eile de. Duine ar bí acá le beir linne, ná bíor pé 'na ceoláir ar maroin, mar ní fánfa muid le maroin. Veró muid 'un reoil leir an gcamaoineac."

Ní raib an fáinne bán iméighe ven rpeir nuair a bí ríat as véanac ar éalac-an-báto, ní raib aon aithe air rin naé raib an an fían tuar i mbuac na rpeice. Gleó agus foctam, ní-rá agus fuagair, céir-peacáí dá ríaoileac, anoirí dá ocarpaine, reoltáí, bí pléacáilte dá ríaoileac agus dá ríocacá so bárr baa. Ceól as poiteáin. Ac leir an ríeal a fíorpacan, bu gairgo so raib Cólín amúg ra gcuar.

"Tá pé co maí dóib na maroe páma a éir amac, agus buille beas a comneal léir." Toruis ríat féin a' bpaenú ar a céite. "Leirge," aoiré Seán, "an gair ir meara ar bí. Ir mór an náire dóib a beir ceartar mar rin, ní fáiréac muid ríor an caoile tute so veó. Níl flaim ar aer. Tá na crosáí tuar i mbéal an teile toraig." Cuair Cólín agus Micil dá ocarpaineac so cáim-leirgeamail. Nuair a éuair Cólín a' torpigeac na ríocsaí, buail pé a báirí faoi 'n ngaramun, agus veirpín leat sup fíorcuig pé so maí é féin. Bí meabpán air, agus ní air-rean amáin, ac ar a raib ra mbáo ve bárr ríagairme agus ríabláir na horóce. Ir fíor "sup oróce rúgac a véanar maroin bpaenac," ac mar rin féin ní raib an bpaen gan an t-ácar a beir meapra cáir. Bí glionntar ar éoríde Cólín agus Seán ní náir b'iongnac agus an bpaenac a beir as teac abailé acu.

Toruis ríat as ionpam so rúgín leirgeamail, buille ra bpoll toruis agus buille ar an rear veirpó. Ní raib ríeacáí ánn, agus bí na reolta iriis ra mbáo. Bí ríat iriis i "ngáirpín calm."

"Fapac, naé otagann fuarac gaoite," aoiré Cólín, "ac b'féirpín so otiocac le éirge gneine." B'fíor oó, mar nuair a torpús an fían mór órta as gobac anoir inr an oirtear, cáimé ríota gaoite aótuair. B'féirpín é ná an t-ionpam ar éigean, ac bí pé as neapac beagán ar beagán, "mar u'ic an cat an miorpán," so raib comneal amac an treoil so maí ánn, agus ní cáil a ráo so raib ácar ar na hionpóirpín nuair a ríapam ríat irteac a gcuir maroi.

Bí pé ar aon bpaen ríor le cpaiceann na cloice, beagán fíapirpín. Corp amáre as Seán anoir 'r aríre, amac faoi éuair an treoil mór, nuair a bí pé a' dul ríor bealac na Spairte, agus é as fuagair ar Micil a beir 'na fíapam ar an teile toraig agus i ngreim i n-eigíre toraig an treoil le na lám mar éaca oó. A fíul a beir feánnac aige, so raib mulláin báirde i n-áir eicint amac ar a fíaláinn. So veimín, ní raib an t-amáre so maí as Micil an puinnce rin, agus mara raib féin, ná

toigtear air é, mar níor leas pé a fíul ar a céite an oróce romhe rin.

Bí pé as bpaen amac ar ám vinnéir nuair a bí an báo fíorcuig acu, agus na reolta pléacáilte, agus so veimín mara raib ácar ar an oteam a bí as baile, fástar mar rin é. Ní cáil innreacé cé an cpaiceacó láime agus an molaó céatcá a fuair na báirpín agus ní bfuair ríat ní bfeair ná a fáirpús ríat lá na gaoite móire ar ué áro na otonn.

"Toa na bfeair ríor," aoiré duine ve na reanraoine bí 'na otioméall, "agus an bpaenac a ríapac amáir."

"Veir tú é," aoiré Micil, "ac naé bpaen muid co dona mara otagamun an la anoir coigcior ón Luan reo éuamín, ar leirpín Mealláin. Seac so oteac mar veir tú."

"Díor mifeac ása," aoiré an rean-buacáil, "níor cáil feair an mifeirpín amáir é."

Nuair a bí cúpla buiréac ve rúg an fíapinne eóma ólta i gcomluacac a céite as an bpaenann, agus píoraí móra gairse, ríapirgeac' agus compáir véanac acu, bí an lá as dúilcú dá fíolur agus néallta tuda na horóce dá ríapiréac, agus nuair a bí, ríapir ríat-ran fíerín, so buiréac, bean-naéac agus so capcannac macánta. Cuair gac duine abailé so oti 'na bóacán féin, so otag ríat ríat dá gcoláinn ar éluacá mín na n-éan. Ní gáb' a luac so raib ríat ma cáil agus sup éoráil ríat so ráim aríre so maroin.

* * *

Tá an píora reo tuar ar leanamaint ó Stoc Luínapa, 1923, agus nuair a ríapíob mé an céat éur ve faoi bun los na Coille i "ngáirpín na hÉiréann" Cill Mannáin, ir beas an éuimne bí agam sup i Nua Eabrac, U.S.A., a cuirpinn éiréac leir.

SEAMUS MAC CON IOMAIRÉ
(Ar Muig Inre)

774—9th Ave.,
New York, U.S.A.

[Veró fíapir leir an bpaen rin tuar iriis an céat mí eile. Ní raib aon áir agam in, an iapirac reo. F. An Scuic].

Tomaireanna.

9. Trí cora i n-áirpí, dá cor ar calam, ir ceann an duine veó i mbéal a' duine maírb.

[Pota ar ceann duine.]

10. Cuair mé so lóinnac, ar comnaic mé iongnac mór,—
Dá pota ar fíuac, ar gan aon tème fúta.

[Dá pota aoir nuair a cuirtear uirge ionnta.]

11. Cailleac ra gclúro, ar bíor in-a ríul agus i as úcamáil.

[An éroac.]

12. Ce'n taob a bpaen a' lám ar a muigín i

[An taob amúg.]

13. Cailleac mór fava tuda, ar bíonn rí i bpaen amúg.

[Cruac móna.]

14. Ceirpín lín ar taob a' tíge, Ir ní féirpín a ríom ná a ríoréac.

[An fían.]

m. ó conaill.

Ó CONNORAE NA MARINIOE.

lomtúra na rean-ráirte rin "Ma ba dona maol ba meara mullóg" agus "Má' oic maol ir meara moelac," tá leagan eile ann agus véapamín gup é an bunpáí é, pé rin. "Dá donaac Maol ir meara Mullac," Cuaila mé é reo i mbaile na gCíor (Caplepollap). Tá an rean-bealac ón Muileann Ceairpí so oti an Cabán éar dá énoc. Maol agus Mullac; tá Maol érocta so leor ac tá an donar ar fáv ar Mulláig.

A. Ó monacáin, muig éo.

[Meapam sup ón mbeapac é .i. maol, rin, nó gan a beir beapca cor ar bí .i. moelac. "Com moelac (mullac) le caopa glap."—F. An Scuic.]

An mifíun Saébealac

Da mór an éaróil i otiap-mhe-éaróig An mifíun Saébealac a bí ran áir, An maí ve punne pé ní cor é féanac Ir fapirac' n iapma linn féin so bpaenac. 'S na laete reannaréac' nuair bí gac éascoir

Ar élan Saébealac boct as clanna fíal Bí 'n éfíorcuig oirteanac don airpíonn naomta

Don Dúileam fíal pé so moé ir mall.

Ó, molaó mór, mór, le Dia na fíolpíe Naé é tug corp vóinn le gpaicáí fáigail, Ríor pé'n bealac vóinn ir glan pé'n bócar Cúin rínn ve fíorpín so flaitir áro.

O'fúlaig piana ir rplíonaréac mór mór,

Le rínn ve éoríu 'reac fuair pé báir, Ar épan na cpaire ar aome an Céarta San vealac-cóirín ar a báirí éaró.

Sé comapirpín an mifíun, an fáv ir beo rínn Sup corp vóinn omór a ríapac ve Dia Cé'n maí vóinn caoa i ngleann na hÉoir reo

Má té veera ar n-araon so hieirpín ríor.

Ac fuairpamín leiré ar fíge an éolair, Ar páirpín fíganca, ar áirpíge fíor.

Má bíomun rearta don teagars corp rin Veró ar leabacó comunre imeapí na naom.

Ir otiar an mifíun, níor éuimínis mórán. Sup leat an t-ionpáir, sup ríap an ríeol, Sup raib luéir mifíun i otiap mhe-éaróig

A ríapacó bpaenac an tglanirpíor. fíapir ríat—éfíorcuighe—ó gleannacáin fléibe

Ó énoc ir léana, an rean 'pan t-ós. An trean-bean liat, lag, an rean-feair éfíonnta

An leam 'pan éfíonna an beas ra mór.

Do éuimínis mílci ar gac taob típe. Ve complacé éfíorca, ar éuile ríor, gac ríeir ir aicme a leanar Maoire

A' gluaireacé oteac éur reannmór as éro ir airpíon as fapírean fíor-maí

Le fíor corp éfíorca ve glacac leo, So otiro i ocalam, bíor pian na fíunne

Ar an fluaig bí vóirpí don mifíun mór.

'Séapó veir luéir reancuir ir vaome éfíonna

Sup buair an bliam reo, ar ar factar fíor,

So raib gac éfíorcuighe dá ríirpí pípe So éfíiréac, ciallmár, so ríaró, corp.

Tá ríac ir maire ar taob na típe, 'Sup obair véanac, ir fíu so leor.

'Seac! gíomín maí ríapacé ar pon na fíunne

'Veir feapacó éoróce ar beas ir mór.

Sé Comluéir veannuighe An éroiré Ro-naomta

gac, bpaen, ir vórean gac aintreirpín, Sé lón an amma an Comam naomta,

Ir veir' vó fapírean ir ríeacáil mór. gíac na Redemptorapí so punne iongantap

Dá n-abpíuinn, mifírbuile ní véanpamín gó.

Óir éur ríat mílci fá ríac bpaen bpaenre, So vóreana fíor a éuicú leó.

SEÁN Ó DONNCAOIA, O.S.

(An fíapiréac, Co. Slúgí) a cum.

Lá fíeile bpaenre bpaenir Cuirtear ríomín ar an bpaenre

Lá fíeile páirpín na bpaenre Daintear ar an éloc fuair.

(Máirpín S. bpaenac, ar Tuam-dá-fíalánn a v'innir ve Seán Cac fíolmín é).

Ceatpam maracé agus iad i n-áonféacé Trumpa, trumpa 'r iad dá fíeréac.

Seirpíacá.

S. Ó hógáin.

PIORSONTA EGLINTON, 1 NSAILLIM.

SSEAL ANAMA
1.

heata féin-Sgríbhinn n.

Treapa

A luac-6/-.

Tearmaí ar leir do ríoláda agus do Coláirí, ac ríoláda

"IRISH HOME LANT" OFFICE,
50 Spáir na Mainiríneac,
Baile Átha Cliath;

nó 45

Siúraí na Luath naomha,
Coillte Mása.

td

An Sáoit Aniar

A ríoláda

Tomár Ó Máille.

Le ríoláda ó
Comluact Oideacais na
héireann.

Tá ríoláda ac anoir air.

Quine ar bit a oideacais "An
Stoc 7 An Ceannós" uair, nó ar maic leir
ruaíraí a cup ann, ríoláda ré 45 an
mbáiríreoir i.

Tomás Oiolán,

Coláirí na h-Iolrceile,

1 nSailim.

Cumann Urruadais Cátrac
Baile Átha Cliath.

4 SRÁID UACTARAC UÍ CONAILL,
1 mBaile Átha Cliath.

Comh dainsean le Caipéal na Ríog,
Comh Saeréalaí le Téamair na Uíomac
Comh teann le don pléir in an seirí.
Cumann Urruadair Cátrac de' Cliaí.
Connigmur i nEirinn an t-airgead,
Uirí 45 Seán buirde mar a b'ear,
Agur beirí an t-ao óramin fearca,
Ac ciall a beirí agamín araon.

An Déan Fáilise SA SCUIS

45 siopa

'C. uí neactain 7 a
clainne mac

td

Buairí Connaceta maidir
le triorán 7 inntreab
tise, uiríir de cuit
cineál, ball acraí, spéir,
7 eile.

SRÁID NA SIOPAÍ, SAILIM.

Céim-ríoláda: Ó Neactain, SAILIM.

Ó cuimín 7 Ó Sreanaí,

15 SRÁID NA SIOPAÍ,

1 nSAILIM.

Tá an tae ir ir fearr i gConnaceta 7 50 leor
neirí eile ac ríoládaí le ríoláda i uirí

Monica níc Donnacada,

SRÁID IRU NA SAILIM.

MAC DACTÓ

Innean nua ar an rean-ríoláda a cus

Tomás Ó Máille.

Fá féirí anoir agus le fáil ó

Comluact Oideacais na héireann.

89 Spáir an Talbóirí,

Baile Átha Cliath.

Scilling acá air.

Írís an bporca - - 3/- ra mbliadain.
" " " " - - 1/6 ra leicbliadain.

Maidir le 54c áiríar ríoláda a ceirdear
ra b'áiríar cuircear ríoláda 45

Tomás Ó Máille,

Coláirí na h-Iolrceile,

1 nSAILIM.

AN STOC 7 AN CEARNÓS

MÁRTA, 1927.

An Féir

Du maic linn meaburí dár léigheoirí 50
mberí Féir Connaceta ar bun i nSailim i
ní deirí an tairíar. Tá ríoláda agamín 50
scuirí leirí léighe an tairíar na ríoláda
agus 50 uiríreí ríoláda a' ríoláda agus a'
cuimín ríoláda san don moirí. Tá cuirí
maic airíir 45 imteact, céirí ce fáiríreoir
é. Tá raome a' téirírim fá n-a comairí.
ceana féin, agus ir fára ó baile acá cuirí
acu. Sé ar mbairíaríir 50 mberí ríoláda
ar Meiríreoir a' cup irceac ar cuirí de na
comairíar.

Támairí a' ceapad sup féir a b'ear inntí
reoir ar nór na b'feiríanna móir a bíorí i
nSailim fára ó. Beirí cuiríreoir fára
agamín ar an ríoláda, an mí reoirí eugamín.

Capall ráir agus aral

Traíoná b'earí i lár an Meiríir, do
ríoláda Seán Ruad an t-aral eun bóairí.
Bí ré tréirí teact abairí ón bporcaí ac a
rairí ré a' cup móirí amac ar fáirí an tae,
agus ór puo na ríoláda de fáiríreoir aise le
haíarí an aral ac colba an bóairí b'earíir
uó a ríoláda eun bóairí san oiríreoir ir
an t-aral a bairí de tréirí an tae. Ar
nóirí, bí an ríoládaí reamair aise ac
cáiríreoir ré fáiríreoir móirí uiríir uiríir
a cup i uiríreoir uó "muirín"
féin. ("Siubailí leat, a muirín" a'beiríreoir
ré leirí an aral i gcomairíreoir). Bí Seán
bóirí ar b'earíir ríoláda cé sup le n-a ríoláda
an tairíar i Maíirí Maon tréirí oen
traíreoir. Bí ré anoirí taob le colba an
bóairí i gcomairí an aral, ac ní bíorí an
t-aral fára leirí "an ríoláda fára" i
gcomairíreoir. Baíreoir ré pláirí ar móirí-
féirí áiríreoir ra gcomairíreoir agus ir
iomíra ríoláda a' ríoláda ré lóirí a b'earíir
a cor ra móiríreoirí ceanaí. Sgairí Seán
Ruad eun bóairí é an traíreoirí, áiríreoir reoir,
agus reoir eun ríoláda é 50 ríoládaí ríoláda,
baíreoirí, fáiríreoirí, uó b'earíreoirí aise
annreoir, pláirí féirí annreoir, é 45 imteact
móirí i gcomairíreoir, nó 50 ríoládaí ríoláda
leirí an móiríreoir le cuirí na ríoládaí.

Irceací ar cláirí leirí annreoir, fan áirí-
rairí an fáirí 50 ríoládaí b'earíreoir, na cláirí
fára i n-áiríreoir aise agus an ríoládaí an
luaríreoir.

De mianac Spáiríreoirí ab ead an t-aral
reoir, é com láríreoir le b'earíreoir, com láríreoir
leirí an ríoládaí uó a b'earíreoirí corirí-pláirí
ar an ríoládaí reamair agus uiríreoirí
com h-áiríreoirí glíirí leirí an ríoládaí féin.
U'féirí ré an bóirí a cup de 50 héiríreoirí
aíreoir agus an baile móirí a bairí amac
com láríreoir le capallí fáiríreoirí ar bíirí.
Bí ré in a tairíreoir le fára an láríreoir é féin
agus Seán Ruad, an uiríreoir ar leirí an
móiríreoirí. Uiríreoirí ceapra mar Seán Ruad,
nóirí ceap ré amairí na ríoládaí ré de ceairí
45 an aral reoir aise láríreoir a b'earíreoirí
an móiríreoirí uó, agus maidirí leirí an aral
agus é ar fáiríreoirí oiríreoir ar móiríreoirí le
ríoládaí a máiríreoirí cé tóiríreoirí aríreoirí? Ac
ní ríoládaí Seán Ruad ríoládaí uó comairíreoirí. Do
mionnirí ré ir uó móiríreoirí 50 mion
mion 50 scuiríreoirí ré Seán Ruad agus a
aral uó mbáiríreoirí i láríreoirí ríoládaí agus na
b'earíreoirí ré an ríoládaí fára féin acá. Ir
iomíra oiríreoirí a' ríoládaí féin i fáiríreoirí corirí
cláiríreoirí ac ríoládaí b'earíreoirí ré b'earíreoirí ar an
aral b'earíreoirí ré láríreoirí leirí ríoládaí an
maíreoirí ríoládaí 50 bun an tréiríreoirí agus le
héiríreoirí ríoládaí cláiríreoirí a ríoládaí ríoládaí i b'earíreoirí
i nSailim "a' ríoládaí a' uiríreoirí fá
Seán Ruad" a'beiríreoirí cuirí de na raome;
"a' cup fáiríreoirí móirí ríoládaí an tae,"
a'beiríreoirí cuirí eile.

Uiríreoirí Seán Ruad agus ríoládaí
rairí ríoládaí móirí oen tairíarí ab'earíreoirí i Maíirí
Maon aise capraí le ríoládaí é. Ní ríoládaí
láríreoirí na ríoládaí ré a' uiríreoirí ríoládaí ar
féin agus ar a cuirí tairíarí, ar a cuirí
b'earíreoirí agus ar a cuirí capallí. U'fáiríreoirí
uó é, tóirí na tairíarí aise agus na
comairíreoirí taob le imeall an ríoládaí, an
raíreoirí a' uiríreoirí 50 ríoládaí leiríreoirí uó 45
ríoládaí ríoládaí a mbairíreoirí a bairí amac le
hallirí a ríoládaí. Má bí an maíreoirí féin
in a cuiríreoirí acá, nórí b'earíreoirí ríoládaí, ní
b'earíreoirí ré naíreoirí. Ní láríreoirí Seán
Ruad ac 50 bóirí, teann leirí an comairíreoirí
ar le n-a ríoládaí an uiríreoirí a bí fáiríreoirí.
Nóirí uiríreoirí a bí ra nórí ríoládaí leirí féin,
ac "ríoládaíreoirí ar na fáiríreoirí lóiríreoirí"
a'beiríreoirí Seán Ruad. Ba mion a cuiríreoirí
tairíreoirí aríreoirí, ac nórí ríoládaí leirí ríoládaí na
raíreoirí aríreoirí na an ríoládaí ead uó. Bí capallí
ráirí aise 7 de uiríreoirí fá na comairíreoirí,
"tairíreoirí" a'cus ré aríreoirí. Capallí ríoládaí
a bí ra tairíreoirí reoir, com fáiríreoirí ríoládaí
naíreoirí b'earíreoirí raíreoirí a'beiríreoirí ar ríoládaí
na ríoládaí ac Seán Ruad é féin, agus ní
rairíreoirí ríoládaí cuiríreoirí a' uiríreoirí
ríoládaí a'beiríreoirí ar a' uiríreoirí san Seán
Ruad a'beiríreoirí i nSailim ríoládaí aríreoirí. Ir
iomíra ríoládaí a' ríoládaí tairíreoirí, agus ir
iomíra ríoládaí a' ríoládaí leirí agus bí Seán
Ruad ríoládaíreoirí teann uó bairíreoirí san beann
aise ar uiríreoirí na Dia ac oiríreoirí le ríoládaí
ar ríoládaí nó b'earíreoirí an fáiríreoirí.

Maidirí an tae reoir, bí an t-aral tréirí an
oiríreoirí a cup de marí baíreoirí, agus tréirí
láríreoirí 50 b'earíreoirí ríoládaí aríreoirí an
tréiríreoirí le héiríreoirí an tae, agus bí Seán
Ruad uó ríoládaíreoirí abairíreoirí, naíreoirí cé capraíreoirí
oiríreoirí ac Seán Ruad agus oiríreoirí aríreoirí, naíreoirí
a ríoládaí ré tréiríreoirí b'earíreoirí ar lóiríreoirí an aral
ar a móiríreoirí. Bí a'beiríreoirí uiríreoirí ríoládaí
acá agus é i móiríreoirí a'beiríreoirí le teann
féiríreoirí. Bí Seán Ruad ríoládaíreoirí, ac
ríoládaí ré ar b'earíreoirí ar an aral san oiríreoirí
ir ríoládaí a ríoládaí. Cúirí an t-aral a' uiríreoirí.
agus ríoládaí a ríoládaí ríoládaí é bí Seán Ruad
ríoládaíreoirí ar ríoládaí a'beiríreoirí an tairíarí.
U'féiríreoirí ré in a ríoládaí, ac bí an t-aral in
a ríoládaí ar na ríoládaíreoirí agus na ríoládaí
coriríreoirí in áiríreoirí aise agus b'earíreoirí uó móirí
uiríreoirí a'beiríreoirí uó na buiríreoirí.

"50 ríoládaí, a muirín," aríreoirí Seán
Ruad, agus leiríreoirí uó," agus cuiríreoirí an
t-aral ar an b'earíreoirí.

"Don ríoládaí a'beiríreoirí cuirí féin agus uó
reoirí aral b'earíreoirí," aríreoirí móiríreoirí in a
reoiríreoirí agus cuiríreoirí le n-a b'earíreoirí naíreoirí
bí a'beiríreoirí aise. "Beiríreoirí ríoládaíreoirí agamín,
ríoládaíreoirí an ríoládaí. Dairíreoirí b'earíreoirí le
uiríreoirí i nSailim tairíreoirí beiríreoirí ríoládaí, ríoládaí

feicear tú rotar an lae ar marom amárac."

"Deiréad éile dúine a lá leir," arsa Seán Ruad. "Is iomrha cor ra rasoal."

asur gluar leir, é féin asur "Muinnín." Ní raib ré ac in a oróce, nuair o'éaluis Seán Dorac asur marac an éapailt raír "Tiopánac" i na éiríeactam fá uéin an móimféir. Tá áiríeallaise dá raib Muinnín éimígeat ar anoir ártuair aip asur le carat uo láime bí ré i o'eannta aca, "róipín enáibe i n-áit a éapata" aip asur é dá táctad. Sil ré imteact intíarú a éil ac uo géarais rin ar an éfársaú. Sil ré imteact intíarú a éinn ac u'ionann éap uó é. A táctad a rinne ré uair ar bit uáir féac ré le n-imteact ó na beiteamnais. D'éigin uó géillead. Cuiread irteac ra rtábla in éimíge 'le Tiopánac é, cuiread an star ar an uopar, asur pásad ann é.

Uí Seán Dorac in a fear fára a' uol a éolad uó an oróce rin. Ní bead in t-apal a' éneamíreac aip aip uó uo. Ní bead gáú le cláir ná rsonna, fáil ná mta. O'féacraú Tiopánac éiríe rin. Leir an rmaínead rin, tuic a éolad aip, ac má tuic féin, níor éreap in a éolad uó ná in a uíreac. A' éiríeallaise uó, ip ar uíreac aipne a bí ré asur é as iaprair éreap ar énapán cubair i scomnúrúe as imteact uair uó uíreacra, as é a' éimíne in a uíarú. An a' masad faoi a bí ré? A' masad fáil éreap náir éinn carat aip! Uair a éfaca ré miam, ní bead an lám i n-uacra as an énapán ruarac rin! Séarais ré ar an ruad sup éimíge ruar leir, sup rus aip, ac nuair a u'fórsail a lám ní raib cubair na cubáir innte asur ruar é an énapán asur é as imteact le ríuú i scomnúrúe. Trean-íapraic eile, asur bí ré ar tí a lám a leasat aip, nuair éapra a u'éríge anoir ar an uirge ór a éomair amac ac aral Seán Ruad. Cuiread an oíreac rin ríannra aip sup éreap ré in a uíreac é ar ball-éiríe asur an ruar-allur leir. Uí éreacra an lae ann O'éríge ré, éiríe aip asur amac leir éiríe an rtábla. Ní éiríge an uopar éiríeallaise aise ná éiríge an t-apal ríuúro amac éiríe, é as éiríeallaise uó uáha, uóiríeallaise, asur é as imteact ar nóir ná éiríe. Uíreacra ré in a uíarú asur ní hé a éannac a éiríe ré leir. Anrin, éiríe ré irteac ra rtábla. O'íompuis a lí aip. Céapra a éonac ré ac Tiopánac asur é rínte, a ríomac, éreacra ríomíe asur ríall uó ríomán leir; asur le n-a linn rin. Ní Muinnín as uaint mac-alla ar ríad asur éiríe asur é as fáilúu póim póim sear an lae.

"SEANAN."

CUSAD DÚR SCUIO ÁRAAIS DO'N

CUMANN SAÉDEALAC IS FEARR

AN CUMANN IDERNAC INSURALA

TEO.

1 n-ASAD TOITEADIN ASUS COITCINNIE.

Príom-Oiríge—48 7 49 SRADU AN DÁMA.

AC CLIAE.

NÁ POLASATE IS IOMLÁINE LE

FAISIL.

TEAC DOIDEACTA

Áit teacthar le naís laetanta

UÍ MÓNÁIN

CÁRNA.

raoise. Tá comgar reoltóireacta, bladóireacta 7 ríanna ann. Iarg-áireacta loca 7 ríaisge ann. Tá tosa éreallise as éiríe uaine ra teac.

"Cailín Dear Crúrocte na mbó"

Má'r ríor na nuígeat cá ré páirte 50 raib mallact an póbar ar an ampan reo ra trean-áiríe asur cá an fáit tugca ríor ra ríeal reo.

Sa t-rean-áiríe, nuair a bí o'poc-ríuúro a' éanam 50 leor uígeallata inpa tír, bí óis-bean póra i ucinneap élanne. Tápla 50 raib rí an-las asur i mbaoal báir. Cuiread ríor ar an ríasat, asur an t-am rin, capailt a bíor as na ríasat mar ní raib aon éainnt ar gluaríeain. Tug an ríasat reo a éfuit an éainnt aip, a éapall leir asur bí ré ar a bealac leir an ola a éiríe ar an mbean reo a bí éinn. Bí rin maic 50 leor, ac nuair a bí ré leat bócar, éuala ré taob iríge uen élaríe an glór ba uirge asur ba uinne uáir éuala fear aipam, asur ré an t-ampan a bí uó fáil: "Cailín Dear Crúrocte Na mbó." Le binneap an ampan u'éríe an ríasat, asur nuair a bí ré éar, éuaró ré 50 uí an élaríe 50 éreacra ré cé bí dá fáil. Ní éfuit ré ann ac tír éú asur a uíre n-asaró ar a éiríe aca. Ar an époince 50m a éiríge é, asur le éreacra époince asur uóiríom éiríe ré ruar-allur éiríe amac.

Tug ré ríom uó láir asur uain aipró a raib innti nó sup ríom rí éann ríuúbe. Uair ré irteac 50 éreacra ra teac asur éuaró ra ríomra a raib an éann ánn, ac mo leán bí rí annin ruar maib asur a éiríe (éupla) naoríeain ar a huéit aicí. Solt an ríasat le áiríeallata, ac cé'n maic a bí ra éanacra nuair a' bí an éanacra éanata. Bí ré uona 50 leor as muntir na mna ac ba éreap ná rin a bí ré as an ríasat uóet.

Uí ré uona 50 leor aise, fan é a' fáil ruaríneap lae ná oróce ac a' éimíne ar an mbean uóet rin. Fan a éiríe a' uol i éfao ríeal, éupla éomnac i na uíarú reo, bí an ríasat a' éanmíreacra uon póbar. Bí fear ós ra láir asur éap ré 50 mba aip féin a bí an ríasat a' éreacra ar fáil. Faoi éreacra asur faoi uo, labair ré mar reo leir an ríasat:

"Céapra a rinne mure oir sup uopra beitead as imrean uo ríeal ar fáil."

Níor tug an ríasat aon áiríe aip ac leán uó éiríe éainnt.

Éiríe an fear an éiríe éeáona an uapa huair aip, ac níor éiríe rin aon bac ar an ríasat. An éiríeallata huair, éiríe an fear an éiríe bí a éiríe éainnt éiríeallata as an ríasat, asur uóiríe ré:

"Nuair a éar an t-áiríeain éar asur an póbar ar fáil imíge éam, fan éurá uo ríuúe i n-áice leir an éan-éar acá na ríuúe i n-áice an uopar, asur beiré mé a' éainnt leir an mbeiré asur."

Bí 50 maic. O'fan an éiríe, asur nuair a bí éac uile dúine imíge éabale, u'it an ríasat a' éiríeallata asur póim ré leir an mbeiré eile."

"Anoir, ar rérean, "ó tápla sup é an uóimnac é, raéamíro 'un ríuúail."

"Tá 50 maic," ar an éiríe eile, asur u'ímíge ríuú ar a mbócar. Ní 50 leor a bí ríuúallata aca nuair a éiríe an ríasat ar an éainnt aip."

"Anoir" a uóiríe ré "beimíro a' ríuúail nó 50 éarcar i scomgar tír bóirí rínn."

O'ímígeat leor asur faoi éreacra, carat as na éiríeallata ríuú.

"Anoir u'áile," ar ré, "cairíro an éiríeallata imíeact, uaine in éac bócar," asur ar rérean leir an éreap ós, "tóis uo bócar."

"Ní aon lá aipam," a uóiríe ré rin, "nár éuala mé má'r cam uíreac an póu sup i an éiríeallata móir an áiríeallata, asur má'r ole maic a raéar ré uon ré éar asam."

"Maic 50 leor," ar an ríasat asur annin uóiríe leir an éan-éar a' bócar a éiríeallata.

"Bócar na láime éiríe a éar asamra,"

a uóiríe ré rin.

"U'áile," ar an ríasat, "ip éomíne sup líompa a uol an bócar eile mar rin."

O'fágarar éannac as a éiríe.

"Anoir," ar an ríasat, "an éreacra ríuú an leac rin. Beiré ríuú a' éiríeallata 50 uóiríe an oróce, asur annin éiríe ríuú ríuú i scomgar na uóiríe asur ríuú ríuú ar aip an éreacra éeáona ar marom, asur éanacra as an leir rin 50 mba an éiríe asainn aip i éannac a éiríe."

O'ímíge an fear ós a' bócar asur u'ímígeat tíuú. Sa éreacra, nuair a bí ré éiríeallata a' ríuúail asur éomíne na uóiríe a' éiríeallata, tug ré a éar ar éolú le éiríeallata. Carat 50 uí élaríe é asur bí éann a' fáil ruar leir, asur le éar an éreap éain ré póim uo na bíleóga asur éiríeallata 50 maic leir mar ba maic an t-éann an t-éreap. Sa éreacra, tuic a éolad aip. Le éiríe na éiríeallata an marom uáir éonac, uóiríe ré. U'it ré póim uo na bíleóga asur tug leir póim aca na póca, asur é éom, éiríeallata 50 leor. O'íll ré ar aip an éreacra éeáona, ac nuair a éimíge ré 50 uí an leac, ní raib uaine ná éom annin póim. Surt ré ríor asur leir a ríeal.

Marom leir an éan-éar nuair a tuic an oróce aip carat ar bócar éac é iríeallata i éiríeallata. Uair ré irteac asur ríuú ríor. Ní i éfao a bí ré i na ríuúe, nuair a uairíeallata éiríeallata.

"Ó, dá mbead éime asam," a uóiríeallata ré, "nac mé a éar ar fáil."

Ní éiríeallata a bí na éolá ar a éeal ná a bí éime éiríeallata ríeallata ar a éomair. Éiríeallata ré é éiríeallata, ac ní i éfao 50 raib éreap aip."

"A rí an éomíne," a uóiríeallata ré, "na mbead éiríeallata le n'íe asam."

Ac ní éiríeallata a bí na éolá páirte aise ná bí bócar éeacra ar a éar amac. U'it ré asur u'ól ré na éeacra éiríeallata, ac mar a uóiríeallata an éan-éolá: "Nuair a bíor an bóla lán ip maic leir an éeainn éreacra." Uí éolad a éeacra ar m'fear bócar.

"Dá mbead éeacra asam," ar rérean, "nac mé a éar a mbaile."

Ní 50 éeacra a bí na éolá ar a éeal, nuair a bí éeacra ar a éomair asur éiríeallata naoríeain innti. Bí an éiríeallata rínte i lán na éeacra, asur nuair a ríle ré uol le éolú éomíne an páirte amac. Sil ré an éeacra éeáona a éeainn ar a éolú eile, asur éomíne an páirte eile amac. Anrin bí éiríeallata a uol i lán iríeallata, asur ní i éfao sup éiríeallata éolad aip. An marom uáir éonac, nuair a u'éríge ré, ní éiríeallata a bí ré amíe ar an éeacra ná a bí rí imígeallata ar éeacra. Uair ré a bócar annin, asur ip éeap 50 raib ré aip as na éiríeallata. Fuaríeallata ré an fear ós annin na ríuúe ar

Du éeap uó éac éeacra éiríeallata i mbaile áta Cliaé fan aon arán uo éeannac ac

Aran

III

Cinneide

AN T-ARAN IS FEARR UO NÓEANTAR.

124 50 uí 131 SRADU PARNELL

ASUR

BACUS NAOMH PÁORAS,

baile áta cliaé.

Sután—3141.

an leic, ac céaró a t'áiríú don trasairt le naé raib ré ar fáil.

Seo é an éad a raib an rgeal. An oirde romme rin, nuair a bí ré a' toul a bótair féin. Nuair a táinig tuitim na hoirde éadill ré a bealaé agus cé raéad ré ac irteac i muillac porraig. Táinig an oirde an tioréa, agus nuair a fil ré a beir a' tóeanam a bealaig ní mba túirge aníor ar poll é ná tíor i bpoll eile. Bí ré rátaé uona aise. Sear ré ruar, tús ré rúil táir. Ac rúil dá tús ré éonaic ré tpi cútí (comte) a' tpi 'na tioró agus lappaéa tómeat a' teact tar a mbéal. Rit ré annpín cóim meap agus a bí ann. Ar tóir, bí ré i nton coinneal maí go leór pómpa, ac de bairi lapaí fada a beir aip, bí ré a' tuitim riap ra tómeat. Bí na cútí (comte) i ngoimeact céad ríac anoir tó. Bí ré cmogeta a céap ré, ac céaró a beaó tamall beag uair ac crann. Rinne ré aip agus ní túirge a bí ré i scéad fadlán an épaínn ná bí na maipai faoi na bun. Sil riap a toul ra scraim ac bí clirte opta. Tús reo mipeac beag tó, ac céaró a tórocaó na maipai a tóeanam ac iompó ar an scraim a scraip le na scuro iongnaca. Bí riap mar rin i tpi na hoirde ac nuair a bí an crann i scrué tuitim agus bpeacat láe ánn, blaiois coileac Mártam i bpaó ón áit. "Slainte agus cabair aseo," ar an ragaip, "ir móir é do mipeac tóim." Ní túirge a bí na foela ar a beal ná bí na tpi cú imtíge agus ní raib fíor cé nbeacatap.

(Leanfai tó reo).

seán ó conaill,

Mionloc.

Ó FORMÁIN 7 A COM

CLÓDÓIRÍ 7 LUÉT DÍOLTA PÁIRÉIR AGUS LEADRA.

Spáio na Siopaí, Sallim.

CUMANN URRADAIS.

MUINTEIR NA HÉIREANN

Tá an teact-irteac anoir of cionn £75,000

Tá céannaí tar bairi aca u'upparar paogail agus u'upparar-peatauae.

Tá Fip ionair uata.

ARD OIFIS:

16 CEARNÓS PARNAIL.

AC CLIAE.

AN SIOLLA DUB

A SGRÍOB

miceál ó máille

SAN EAGAR NUA

Le fáil ó

COMLUET OIRDEACIS NA HÉIREANN,

89 Spáioan Talbórois,

baile áta cliaé.

Dá rílling anoir atá aip.

TÍR NA HÓIGE

A Malpaig Chroíe,—

Ní móiré gur éuala ríó fíor go bfuil fear eagaip an "Stuic" a' tabairt columain dá páiréar uair le n'bur n-agaíó féin amáin saé raéctmáin. Níl uair mar luac raócaip uair ac an columain rin a bpeacat ó bun go báir le Saéuils. Saéuils rímpli a scurpíó páiríó rpeir innti, agus a cúirpéar aóibneap ar a scroíóe agus rpaíor fáiríóe ar a mbéal. Mar rin, 'réaró atá uainn: Sgealta seappa seannmápa, panna beaga, tomaiseanna rpeíróitíge nó tó-peíróitíge, agus rean-foela. Dá méat dá réolpa ríó eugáinn ip amlaíó ip fearp linn. An tóuiseann ríó anoir?

DUAISEANNA.

Tá ríó eile le ráó agam lib fpeirín, 7 reo é é, go mberó uair éorónac le fáil ag an malpaé ip fearp a cúirpéar leirín uair ar áóbar áiríó eicín a haimneócar ó mí go mí. Beró leat-éorónac ar rin an tópa haimneacta. Táim a' cur ríóil ná tó pa Stoc an tpeactmáin reo le teapbanaó uair céaró atá a' teactáil uainn.

Ar aagaíó lib anoir a malpaig! Tá neap Saéuils agail, ac clóirpéar uair i. Bíor rí le léigean pa Stoc saé mí, agus bíor fíor aagaíó go bfuil ré in 'ur scumact cuiríó go móir le camnteoirí Saéuils a tóeanam de malpaig na Salluacta naé bfuil tóir aca an Saéuils a clóirpéar mar tá aagaíre.

An mí reo eugáinn, beapfai uair ar an leirín nó an rgeal ip fearp a rípióbar malpaé ríóile a ríact ar

An tóir ip fíor ar a nbeacat tó aip.

Agus an mí ina tóiríó rin ar.

Treabao 7 an céact.

Marip leir an scéad éeann tuar ní móir liom na haimneacta a beir agam ríóil Lá'it páópaig. Déantap iao a muiníó mar reo:

TÍR NA HÓIGE,

F/c Fip eagaip An Stuic,
Coláirte na hloiríóile, Sallim.

Ná rípióbar ac ar aon taob amáin den páiréar 7 ragaíó colb maí leatán de bán.

Mo plán-ra lib go fóill 7 na tóeanatíó ríllíge.

"sean-páiste."

SSÉALTA 7 TOMAISEANNA.

Bí bean ann uair, agus bíor rí ag tabairt an-aipé a' plánte. 'Caon tópa lá beagnac, bíor rí ríte eug an tóctúir. faoi tómeat bí mo tóime boct boóruíge aic. Lá amáin táim rí go tó e, agus éat rí i fém ríor i scataoir ar aagaíó an tóctúra agus i ag onairíóil. Céaró tá opt inuip ar an tóctúir? Ó! ar ríre níl mé go naé éor ar bí, "bí bhoinglóro agam aréir agus céap mé go bpa mé mo rean-mácar." Céaró t'it tó ag toul a éorlaó tuit ar an tóctúir? Maire go tóimín ar ríre ní ríú tóim a ráó ríó it mé ríó ar bí, níor it mé acé leat rícin. Sab a baile! ar an tóctúir agus it an leat eile anoct agus b'féiríó go bpeicéa tó rean-aip.

SUIÓE SEARR.

An Mácar—Suiríó ríor a Tomáirín agus inuip rgeal tó tó tóiríóir.

Tomáirín—Ní fíorfeao a mácar, t'innir mé rgeal tó m'atáir aréir, agus ní féiríó liom ríóre ríor ó ríóim.

TOMAISEANNA.

Ce méat goa a buailear ceap ar an talam an fao ip bíor rí ag ite a ráit? (Don goa amáin).

LEADRA NUA.

SRAMADAC AN MÍC-LÉISINN. An Dp. Seán Mac Cana, D.A., tó rípió. Coim ó locláinn, 5, 6, Spáio Fleet, Baile áta cliaé tó fóillíó. 1/- atá aip.

CAPPAIS AN FATAIS

1 Láir Connoae Sluig, i sceannap Céire Capáinn ar an taob ó tóar den Abáinn móir tá enoc caol, fada san móirín aipre ann. Tá an enoc reo leat bealaig ríor Maí Luig, áit coimúige fearpail lí Saípa, agus Baile-an-Móca. Ir áit é bí go móir i tópaé, 7 tá cuiríó den tpean-móca a bí ann ar teact na Noimnac 7 foctac rean-éapleáin Clóinne Donnacáda tórean a tóiríó go tóian tóctpacat i n-agaíó bpoctapí Dainpíogha Eilire i namrípí áóba Ruair, tá rin ríceatíó fíor. Tá talam an-máit 7 ríir aipeamail ra scnoc reo ac i n-áit amáin ar an leapfaim ó tóar. éipíseann cappaig lom beagán ip cionn na talam, agus ip ón scappaig reo haimmíseao an enoc i. An Cappaig.

Leit-céad bliatam o ríóim, bí tó teact tóeas ar an scnoc cé naé bfuil a tóat nó a tóuapíre inuip le fáil. Ní raib ac tóime nó beiríó rean-tóime in saé aon tús acu an t-am rin, mar t'íntíó an t-aor ós leo tar páile tar éir teact i n-innme ríir tóir, agus ar tóiríó ip ionuá áit a banníseao ag an inuipce éeapna rin. Tíge ceann-tuiseao a bí inuip na tíge bí ar an scappaig. Ní raib oipeao ip fíó amáin tó talam i ríóil luét a n-áitíge, agus tó báiríó rin níor íocatap fíor ná cam. Tar éir naé raib talam acu bíor fadapí acu le taorán baimne a tabairt tóir, agus ip ar taob an bótair móir a éoríseao na fadapí rin. Bíor ceapca fpeirín acu 7 túsao ceao a scop agus a ngob tó na ceapca toul tpeapna na bpáirceanna ra scomap-ranaé 7 coileac móir maíópa tó tóreapí.

Ní raib saol ar bí ríir áitígeoirí na Cappaige agus muinntir na tótaige tarct tímceall, 7 ní raib fíor i sceap céir b'ar a tóamíó a rínnreap i tópaé. Dubairt tóime ríuríó Ulaig a bí ionnta a t'fan ran áit taréir cafa an Cúiríó-ríóre agus tóubairt tuitléam ríur cuiríó tó luét leanamína lí Salluabáim Déapa a bí ionnta. Ar éuma ar bí bí céiríó fá leit ag saé aon tóime acu: Bí fearp acu in a tóiseaoir, fearp in a físeaoir agus mar rin tóir. Ní raib na mna tóímaíneac: Bíor bean a' tabairt 'toulap an tóiríó' tóin lín, bean a' rííom, bean a' tóatíólla agus mar rin tóir. Do gíití go leór lín ip b'féiríó ar an scappaig le linn na n-Ulaé cé naé raib an plúir goim-éoréac tóin lín le ríceat ríra páirceanna tímceall inuip le tó-fíóiríó bliatam anuap. Dubairt 'le linn na n-Ulaé' óir ré mo tóuapim fém ríuríó Ulaig iao ó tápla go raib físeaoiríó opta agus ba mímie a éualar m'atáir—go tóuga tóia na glóipe ríur na b'laitear tó—a' ráó ríur ar Cúige Ulaé a táimíó físeaoiríó na tóíóitíó.

Bí rean-fearp acu na coimúiríó in' aonap 7 tar éir a báir bí a teact-ran ríóam. Sul tóar éipíó leir na hUlaig a scuro fadapí tó ríólaó irteac ann tó cúiríó taitlíur faoi ann. Slacatap leir ann taitlíur o bí a céiríó tóit opta. D'airteac an fearp é an taitlíur céatona ar ionuá rííge. Ní raib a fíor ag aóimne céir b'ar é no céiríó tóir é. Uair amáin t'fíapíuig bean fíórpac tó cé'n áit ar ríugao é 7 ré an fíeapíó a tús ré inuipíó náir ríugao apam é, ríur amlaíó a fíamnuig ré anuap ó neam.

Má bí an taitlíur san amm, ní raib ré i b'fat san leap-amm agus ip mar reo a tápla. Oirde tó raib ré a' tóeanam capóige b'féiríóin le haagaíó ragaíur ní raib tó ríur aise ac aon coimneall amáin naé reappat i b'fat a' tabairt ríuríó uairíó mar ní raib innti ac luacáir a tumaó i mbealaó. Tá b'píó rin, t'óiríóig an taitlíur ar a tóitceall báir 7 beata. Da seall le tóime-sealáin an tóitacat ag inuipce tóiríó an mbéiríóin. I leabao a céile bí an tóitacat ag éiríse tóit, agus ar tóiríó tóiríó taitlíú éuaríó an b'féiríóin tóiríó tóiríó le teap na cuimeatca. Rug an lappaéa ar an mbóro a bí faoi, agus ip ar éigean a tús ré a anam leir ar an tóitígean. Ón oirde rin amac, níor túsao apam aip ac Snácat-tóiríó.

teimr. Dean de na hultais a bair an leap-ainm air agus ar n-óig mura bfuair si an bunúdar sin ní beaó ré san leap-ainm aici, mar bí leap-ainm aici ar éile úine 7 níor tús sí namh ar aoinne ac leapainm.

Sí bean an tuisgeadóir a bairte na leap-ainmneacha agus ba dialta reab an ceanga a bí aici. Ba deacair a déanamh amac cé mar táinig sí ar a cur eolair ac níor deapnaó aon faduitheacht, bracta-óirteacht, únnmairbh, nua náireac nó únn-earmair na sceanntar le dá-éas bliadain naé raib fáinnéir aici air. Ir beas úine a mbeaó ré na dánuiseacht ann cup irteac uirt ar eagla so tairneocháó ré reabbar a ceangán air féin. Níor glaoir sí amair ar a fear féin—an tuisgeadóir, ac Maicín Dacac. Ní raib nua ar bit ad fear a táinig leir an táillir ná beir as éirteacht léiti a' cup ví agus ir minic a minne ré clear i n-aon cupar le i vo cup a' báir-éirteacht. Oirde dá raib an táillir agus fear ós chearta galánta dár ainn Dubaltac ó Salicobair as áinneán i uis an tuisgeadóir harrad oirte cupán tae ól, vo réir gnár na rean-Saédeal, mar ní raib ré ceart san féile vo tairrúint 7 ní raib ré ceart féile t'obad. Mar bhuairt an file:

Riot tar ceann a n-abram-re,
Ná cuir vo únn le daonnaé,
So bráic ná tuill earmairte:
Ná cair vo cur it' aonar.

(Leanfar dó).
EOGHAN MAC SIOLLA ÓRÁIN.

neo agus na gáa

(Ar leanamaint).

Dá tuitheo an réir féin níor fíleap so bfeadfaide an oipeao topainn a déanamh. 7 ba taire an gleo a minnear ar sualainn an gleo a minne Maicín ra reompa.

Siar liom féin ra scláir 7 anair le Maicín ar an reompa.

"A Neo, a Neo, a réir, an é an madaó nó an bean acá vo t'ionnraig," ar reir.

"Sgheao éarta air," arfa mure. "ní ceactar aca ac bíor a bhionlóir 7 fíleap so raib an madaó a' bfeir oim 7 fannuig mé cic a tabairt dó, 7 céar a buailfínn ac an éartaí." "Ní tava é," a veim-re,

"téis a éolac tá éile fíor ceart."

Siar leir air, 7 bíor níor cupamaige an tair baicta 7 t'óir liom an máilín púair a bfeir liom. Dámar an mairé éamoinn ven uopar 7 amac liom so ciim réir; mo dá bhois fá arsaill agus 7 an máilín púair fán arsaill eile.

"D'iméig mé abail 7 ní raib mo éile iméig a éolac."

"Tá tú an-veirneac," ar reir.

"Maire bí ríata agus tíor as an tóir," arfa mure, "agus bí leir oim an áit fágáil so han-luat."

"Fuarpear púar ó Maicín," a veim-re, "agus ní raib mé a éolac éora ar bit, raicáir oim don buacail mór. Ba ceart so mbeaó a lán gáa ann ar maroin."

Fuarpear an rean Queen Ann, 7 an grán, 7 púar Maicín 7 leas ar an mboir aó.

"Níor, cpeir mé nó ná cpeir," arfa Neo, "ríor i an fíinne; dá bfaiginn an oipeao páiréir ir táinig irteac so baile mór na Sallimé namh ir mó an muingin a beaó agus ar billeois ven Teasars Cíorcuise a bíor as na páiréir beaga a' vol ar ríor ná é so léir."

Uime rin cuaircuise 7 fuarpear ceann breas nua, 7 bhuair liom féin so mbeaó an t-áó am.

Cuair mo bór faoi mo leicinn 7 éit mo éolac oim, 7 deamair ar failear so raibar dá mearar ann nuair a úirigear 7 mé ar cpearta leir an bfuacé. Bí ré a' marneacán ceana féin 7 é oim ra beir as an mBuacail mór oim an lá dá bfeadainn é cor ar bit.

Amac liom, Queen Ann fá m'arfaill agus 7 an máilín púair i mo bholac, le faicéir so bfeidfaide é. Deamair capall

a pú 'namh i mBaile Dhíora a éinneocháó ruar liom sup fíoréar na ceampáin, 7 ir iomra tuairt 7 bairra-tuile vo baineaó aram ran mbealac cé so mba éeart so mbeaó eolar maic agus ar sac cloic, tuiróis, ríeic, bléin 7 bráicín dá raib nomam ran aircír.

'Steac liom ran mbráicín úo tíor, 7 cé so raib leac-óirte ar an talamh ní raib aon fuaic oim vo báir an reata. Tairraingear plám maic ven treis 7 ven gíolac a bí ran mbráca anair ar mo suaili, ruar ar Queen Ann 7 cuirpear feirtear uirt, 7 bhuair liom féin so bfanfáinn so tceasac cabair De!

Páirir ná cpeir níor cuimngear air sup leas ar mo lám ar an Teasars Cíorcuise le billeois a baint ar, ac annpin bhuir mo trát com maic ir bí in mo éumar. De déanta na fíinne ní fíoréar mionnú cé aca ir mó a raibar a' cuimniú air—na gáa fíadaine nó Dia—so maic Dia dom é.

Ac leir an ríeal a fíoréar caitear leat-uair nó mar rin a' suir 7 as éirteacht, nuair a éuala mé an glór as neartú liom.

"Táir cuimniú," a veim féin liom féin, ac ríor níor labruigear nó cor níor cuirpear oim. D'fava iad a' ceact, 7 b'fava liom iad fíreir.

Sa veirteac tángasair 7 ceannaire vo Santal mór breac oirte. Voit; cpeir mé anoir nó ná cpeir, ir iomra gé 7 Santal vo éonnaic mé le mo linn, ac ceann ba mo, ba cupamaige, nó ba breasá níor leas mé ríir amair air. Bí ré com mór le aon eala a éonnaic mé amair; dá ríeal air com leatán le comla an uopar, 7 nuair a tóirigear ré a' spásarlac, fíleac ná raib ra scuaille comair a bíor as na fíanna fadó ac "so mbeannuige Dia voit" ar a sualainn.

Ac maroir leir an méro gáa a bí ann—á mair a beaó so vo, ir ann a bíor. Deamair gé ná Santal, ná suirín féin ó fíoréar alman i leir ná raib ann.

"Táim a' ceapá so bfuair tú plám maic, a Neo, leir an rean-Queen Ann," a veim féin.

Dreacnuig Neo oim i scaoi sup ceapar so raib oir aise dom 7 san fíor so tuisce agus féin.

Cíom ré fíor 7 fuair tráicín maic láirir. Tairraing ré é iomr ionga na hoptóise 7 ionga na cor-méir ionnur sup glan ré so maic é. Ní raib fíor agus-ra veirte ná beo an mbeir in mo tóir nó an labrócainn, mar ní raib fíor agus a' nveirneac mé amair oim féin nó ná nveirneac.

Dáir ré a fíora ar a beal, fáit ré an tráicín irteac ra scoir, bair cúpla capar ar an tráicín, tairraing amac é 7 cuir an fíora ar tóiróis bis a bí ar a beaóis 7 t'fíeac ré oim mar t'fíeacáó máir ceannair ar páirte a déanar nua eicint ar tealac i leabair an páirte a buailt spáócaó pí níor mó é.

Labair ré: ir iomra focal, 7 ir iomra leagan cainte a éuala mé namh. Ir iomra no, caoacá ríle, meangar gáirte, ríle gáirte a t'airigear le mo linn ac ní raib ionnta ac an ríeal i leabair na díallaire i scómóirair leir an sceir a cuir ré oim—mar bí fíor agus annpin ná raib fear as 7 ní éirneocháir ar nua maic dá mbeaó.

"An é an éaoi so sceapann tú," ar reir, "sup caitear leo?"

"Seao fíor-eile (caó eile)" a veim féin.

"Á mure, so bfeir Dia ar vo ceann cipín annpin," ar reir. "Ir iomra uair, so veim, a éular so mba námar ceir san i fíolm; níor cpeir mé é, níor cpeiréar, ac caite ré so bfuil bunúr eicint leir, caite rin."

"Níor caitear so veim, ná cor ar bit, 7 reo é an fáit: áit ar bit a tceasann gé leir an ngáineam t'fágáil 7 má caitear léit ran áit rin, so bráic na breirte ní feirtear an gé rin ann air; an tuisgeann tú leat anoir mé?"

"Bí na mílte 7 na mílte gé annpin agus dá sceitinn leó rímit vo gé na Santal dá raib ann ní feirtear Neo so bráic air."

"Bíor i scuair-cáir; céar a déanfáinn?"

Lugear so ciim roair san fíu an oipeao topainn a déanamh ir fíor an camán-luairte nuair ná mbeir an fíreac deas.

"Díora as únnuim irteac liom réir a éile 7 éile ceann aca com h-áirte 7 com háirteallac le Suibán na Sallimé nuair a bíor pí a' líonac pionnta voit tairéir vo éurbin mónaó a díol ar fíaróir na Sallimé.

Cé beaó a' ceact glan, oirteac fá mo veim féin ac an ceannaire mór vo Santal úo a raib mé a' tairte vo ar ball.

"An a' bair ar mé ionnraig a bíor," arfa Neo. D'éigean dom féin gáirte a déanamh. "M'anam, a réir, ir fíoréar gáirte a déanamh ac ní tura a bí i scónta bairt ac Neo 7 leis vo vo éur magair," ar reir.

"Ac, a mairge, bhuair liom féin dá mbeaóir liom so bfuagrócainn caó oirte i n-ainm Queen Ann, 7 muna nveanainn so bfuagrócainn deas-comairraic oirte i n-ainm De.

"So veim, so maic Dia dom é, ní fíor agus an raib fíu an fíu rin a éonnaic, mar réar a bí uair mo lear a leigean ar cáirte an baicta reo nó so tceasair ina mion-veamair; mar tá ré i meir éanlaic an air so oirteac mar tá ré i meir an éiré daonna; ir fíra caóan aonraic a ionnraig ná ríeal."

"Ac, a mure o mo éirte tú, ní mar fíleair bítear. Oirteac nuair a bí an Santal mór reo a' vol tair leas ré cpeir ar mo ríorac, 7 a' cup na corre eile ar áiré táinig a éur meadéar oim i scaoi ir sup failear so tceatócaoi mé. Cuir re fíor air féin oirteac mar ceapáó ré so raib námar ina fíor, ac cé an beann a bí aise-ran ar aon námar, bí a líonmaireac vo fíreir aise."

"Níor corpuig ré; ní fáca ré mé i ngeall ar an réir 7 an fíonntarac a bí or mo éirte."

"A Dia!" a veim féin liom féin, "ná tabair breir gearr oim," 7 mé a' cuimniú ar púar Maicín!

Síleap so raib Dia vo mo tréigean, mar cor ná cap níor cuir an Santal mór ve—ceapar sup é an Santal fíre a bí oirte 7 ná sceirócaó ré nó so mbeaó na eim eile réir.

Veirtear so tceasann sac maic le cáirte, ac dá mbeirte-rá i móit pléaríac mar bíor-ra gearrfa an vo ba fíorra don ríorac—gearrfa rin."

"Dia dom éirteac," a veim-re, 7 com ríoréa leir an ngáir Maicín fíreac amac mo lám 7 ruar gréim cpeir air.

Leis dom féin! leis dom féin, ar pon De a úine; tairraingear amac ar an mbráicín mé 7 gréim an fíre báirte agus ar an fíreir. Tairraingear mar reo mé 7 tairraingear mar ríor mé, 7 cé an bús, ac ní fíoréarinn mo gréim a bogaó!

Beirte a' camnt ar éairteac; beirte a' camnt ar éurac-cáir; beirte a' camnt ar fíonntarac—leis dom féin. Ir iomra tóir ina raib; ir iomra buille mairé a fuairtear; ir iomra cuimil a' máilín a nveacá cé tóir, ac a leirte vo reo níor ruar oim amair.

Síleap so raib an Santal a' vol i n-íle bús, nuair a beaó so vo, t'ionntuig ré oim 7 so ré mé, 7 dá mba uiréar ar an Queen Ann a buailteac mé ní fíoréar ré mé leat com mór.

Veim-re leat-ra sup bogaó ven gréim so ríoréa annpin. Buail ré mé ríor an sob 'r a' tráit 7 t'fág na ríra fola liom.

Nuair a tángear agus féin ra veirteac, bí na gáa ar fáil iméig.

"Dá bfanainn annreo so lá fíle a' Cleir," a veim-re, "bairte mé gé arca," 7 lugear fíor air.

Leir an ríeal a fíoréar, níor fágair an áit nó sup marbúigear ré ríor 7 naoi scinn aca. Díora a' ceact agus ar éadán a éile.

Táingear abail i scóinne an arail, 7 ríle dá raib úine ra mbaile a' corpuig bíor as an ceac air, 7 mo tré málá gé agus.

Úirigear mo éile 7 bhuair léi iad a tabairt so Sallim. Rinne pí amair 7 díolac le Mac a' mairteora i nSallim

Printed for the Publishers
At "Connacht Tribune" Printing Works
Market Street, Galway.